

Vítáme Vás na semináři BDO

Maturitní nalejvárna z účetnictví

- LUCIE JOHANÍKOVÁ
- DUBEN 2025

Obsah

01/

Účetnictví, daňová
evidence,
manažerské
účetnictví

02/

Náklady, výnosy,
výsledek
hospodaření

03/

Přijaté a poskytnuté
zálohy

04/

Vlastní kapitál,
kapitálové účty

05/

Ostatní



Účetnictví

Daňová evidence, finanční účetnictví, manažerské účetnictví

Účetnictví

- ▶ nástroj pro sledování a zobrazení stavů, toků a výsledků ekonomické činnosti v peněžních jednotkách

Základní rozdělení:

- ▶ Finanční účetnictví - cílem je poskytnout informace podnikateli, tak i externím uživatelům, pravidla a postupy jsou dána zákony a souvisejícími předpisy
- ▶ Daňová evidence - zjednodušený způsob evidence účetních záznamů
- ▶ Manažerské - slouží k řízení vnitropodnikových procesů, pravidla a postupy si účetní jednotka stanovuje sama, patří sem i vnitropodnikové účetnictví

Daňová evidence

- ▶ Daňová evidence je zjednodušený způsob vedení účetních záznamů, který slouží k určení základu daně z příjmů. Obsahuje přehled o příjmech a výdajích, majetku a závazcích podnikatele. Tento systém nahrazuje dřívější jednoduché účetnictví a je regulován § 7b zákona č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů

Daňová evidence zahrnuje:

- ▶ Příjmy a výdaje – slouží jako podklad pro výpočet základu daně, rozhodující je datum platby – peněžní princip
- ▶ Majetek a dluhy – zahrnuje dlouhodobý majetek, zásoby, pohledávky, závazky
- ▶ Knihy – peněžní deník, kniha pohledávek a závazků, evidence majetku, evidence zásob
- ▶ Evidence může být vedena v Excelu nebo pomocí účetních programů. Forma vedení není zákonem přesně stanovena.

Daňová evidence

Daňová evidence je určena pro podnikající fyzické osoby, které:

- ▶ Nejsou zapsány v obchodním rejstříku.
- ▶ Mají roční obrat do 25 milionů Kč
- ▶ Nepoužívají paušální výdaje procentem z příjmů
- ▶ Nevedou podvojné účetnictví dobrovolně
- ▶ Typickými uživateli jsou drobní podnikatelé, například živnostníci

Výhody:

- ▶ Výrazně jednodušší než podvojné účetnictví
- ▶ Nevyžaduje komplexní znalosti
- ▶ Levnější

Daňová evidence - peněžní deník

Obchodní název (firma):
.....

Peněžní deník

Období:
.....

Deník příjmů a výdajů													
Číslo	Datum	Doklad	Text	Peněžní prostředky v hotovosti		Peněžní prostředky na bankovních účtech		Průběžné položky		Příjmy zahrnované do ZD	Výdaje odčitatelné od ZD	Příjmy nezahrnované do ZD	Výdaje neodčitatelné od ZD
				příjem	výdej	příjem	výdej	příjem	výdej				
a	b	c	d	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1													
2													
3													
4													
5													
6													
7													
8													
9													
10													
11													
12													
13													
14													
15													
16													
17													
18													
19													
			Úhrn										

Podvojné účetnictví

- ▶ Vedou jej právnické osoby
- ▶ Všechny položky se zapisují podvojným způsobem (MD, DAL)
- ▶ Sledujeme náklady (ne výdaje), výnosy (ne příjmy), aktiva, pasiva
- ▶ Dodržujeme aktuální princip = věcná a časová souvislost nákladů a výnosů
- ▶ Účtujeme na příslušná čísla účtů

- ▶ Účetní knihy:
 - ▶ Hlavní kniha (obratová předvaha) - zápisy jsou zde uspořádány systematicky = dle účtů
 - ▶ Účetní deník - zápisy jsou zde uspořádány chronologicky
 - ▶ Kniha analytických účtů - podrobnější zápisy hlavní knihy
 - ▶ Kniha podrozvahových účtů

- ▶ Je výrazně komplikovanější
- ▶ Nestačí pouze excel

Příklad Daňová evidence x Podvojný účetnictví

Podnikatel obdržel fakturu za nájemné kanceláře za leden 2025 ve výši 12 000 Kč, faktura je vystavena 15.12.2024, splatnost 15.1.2025, úhrada proběhla 15.1.2025 z bankovního účtu

► Daňová evidence:

- Prosinec 2024 - o ničem neúčtuji
- 15.1.2025 - do peněžního deníku uvedu

Číslo	Datum	Doklad	Text	Hotovost		Běžný účet		Průběžné položky		Příjmy zahrn. do ZD	Výdaje odčitat. od ZD	Příjmy nezahrn. do ZD	Výdaje neodčitat. od ZD
				Příjem (celkem)	Výdej (celkem)	Příjem (celkem)	Výdej (celkem)	Příjem	Výdej				
1.	15.01.2025	V1	Nájemné leden				12.000,-				12.000,-		

► Podvojný účetnictví:

- Prosinec 2024 - náklad příštího období 12.000,- 381/321
- Leden 2025 - úhrada faktury 321/221
- Leden 2025 - zúčtování časového rozlišení do nákladů 518/381

Příklad Daňová evidence x Podvojné účetnictví

Podnikatel vystavil fakturu za nájemné kanceláře za leden 2025 ve výši 12 000 Kč, faktura je vystavena 15.12.2024, splatnost 15.1.2025, úhrada proběhla 15.3.2025 z bankovního účtu

► Daňová evidence:

- Prosinec 2024 - o ničem neúčtuji
- Leden 2025 - o ničem neúčtuji
- 15.3.2025 - do peněžního deníku uvedu

Číslo	Datum	Doklad	Text	Hotovost		Běžný účet		Průběžné položky		Příjmy zahrn. do ZD	Výdaje odčitat. od ZD	Příjmy nezahrn. do ZD	Výdaje neodčitat. od ZD
				Příjem (celkem)	Výdej (celkem)	Příjem (celkem)	Výdej (celkem)	Příjem	Výdej				
1.	15.03.2025	P1	Nájemné leden			12.000,-				12.000,-			

► Podvojné účetnictví:

- Prosinec 2024 - výnos příštího období 12.000,- 311/384
- Leden 2025 - zúčtování časového rozlišení do výnosů 384/602
- Březen 2025 - úhrada faktury 221/311

Manažerské účetnictví

Manažerské účetnictví

- ▶ Primárně pro interní uživatele = management, majitele společnosti
- ▶ Zaměřuje se na interní útvary (střediska), na interní procesy (kalkulace, rozpočty)
- ▶ Není regulováno legislativou, obsah určuje účetní jednotka
- ▶ Nezveřejňuje se
- ▶ Většinou kratší vykazovací období (měsíc, čtvrtletí)
- ▶ V peněžních i naturálních jednotkách

Manažerské účetnictví - kalkulace

Kalkulace

- ▶ Stanovení nákladů a ceny na kalkulační jednici (= přesně vymezený výkon - 1 ks výrobku, 1 kg výrobků, atd.)
- ▶ Dělíme:
 - ▶ Předběžná - podkladem jsou technickohospodářské normy spotřeby přímých nákladů a rozpočty nepřímých nákladů
 - ▶ Výsledná - podkladem jsou údaje z vnitropodnikového účetnictví
- ▶ Kalkulační vzorec - kalkulace dle jednotlivých položek přímých i nepřímých nákladů, upraven dle konkrétních podmínek každé účetní jednotky

Manažerské účetnictví - vnitropodnikové účetnictví

Vnitropodnikové účetnictví

- ▶ Zabezpečuje sledování časového rozlišení nákladů či výnosů, stav a pohyb nedokončené výroby, polotovarů vlastní výroby a výrobků a zjišťuje výsledek hospodaření podle vnitropodnikových hledisek
- ▶ Vnitropodnikové účetnictví využívá metody z manažerského účetnictví (stanovené účetní jednotkou), a přitom čerpá údaje z účetnictví finančního.
- ▶ Cílem je:
 - ▶ podávat přehled o stavu zásob a změně stavu zásob vytvořených vlastní činností,
 - ▶ podklady pro vyjádření aktivace vlastních výrobků,
 - ▶ podklady pro ocenění zásob a ostatních výkonů vytvořených vlastní činností.
- ▶ V současné době se v naprosté většině případů a účetních programů využívá neoddělené vnitropodnikové účetnictví, kdy se vše účtuje neodděleně od účetnictví finančního a pracuje s klasickými účetními metodami na účtech MD/D. Lze využít syntetické účty 599 a 699 nebo celou účtovou třídu 8 a 9.

Manažerské účetnictví - rozpočty

Rozpočetnictví

- ▶ Sestavení rozpočtů pro jednotlivá hospodářská střediska
- ▶ Přímé náklady (jednicové) - přímo stanovené na jednotku výkonu, přímo souvisí s objemem výkonů
 - ▶ Přímý materiál
 - ▶ Přímé mzdy
 - ▶ Ostatní přímé náklady (
- ▶ Nepřímé náklady (režijní) - společné náklady pro více výrobních procesů, není zde přímý vztah k objemu výkonů
 - ▶ Režijní materiál
 - ▶ Režijní mzdy
 - ▶ Odpisy dlouhodobého majetku
 - ▶ Nájemné
- ▶ Rozpočet výnosů - dle ceny a očekávaného počtu prodaných jednotek

Výkaz zisku a ztráty

Náklady, výnosy, výsledek hospodaření

Náklady

Náklady:

- ▶ Představují peněžní vyjádření spotřeby ekonomických zdrojů (materiál, služby, práce, energie)
- ▶ Účtují se v 5. účtové třídě
- ▶ Snižují výsledek hospodaření

Dělení:

- ▶ Podle struktury účetního výsledku:
 - ▶ Provozní - náklady vzniklé v souvislosti s běžným provozem - spotřeba materiálu, služby, mzdové náklady, odpisy
 - ▶ Finanční - náklady spojené s peněžními prostředky nebo cennými papíry - nákladové úroky, bankovní poplatky, kurzové ztráty, účetní hodnota prodaných CP
- ▶ Podle daňové uznatelnosti:
 - ▶ Daňové (viz § 24 ZDP)
 - ▶ Nedaňové (viz § 25 ZDP)
- ▶ Podle druhu - 5. účtová třída
 - ▶ Spotřebované nákupy, služby, osobní náklady, daně a poplatky, jiné provozní náklady, odpisy, rezervy a opravné položky v provozní oblasti, finanční náklady, rezervy a opravné položky ve finanční oblasti, změna stavu zásob vlastní činnosti a aktivace a daně z příjmů a převodové účty

Náklady, výdaje

Náklad $\neq$ Výdaj

- ▶ Přijatá faktura - náklad okamžikem přijetí služby, výdaj okamžikem úhrady
- ▶ Odpis majetku - náklad dle odpisového plánu, jednorázový výdaj při pořízení majetku
- ▶ Kurzový rozdíl - náklad okamžikem vzniku kurzového rozdílu, výdaj při úhradě, ale nemusí nastat nikdy
- ▶ Opravná položka - náklad okamžikem tvorby OP, výdaj není - opravná položka k pohledávce:
- ▶ Tvorba rezervy - náklad okamžikem zaúčtování rezervy, výdaj okamžikem realizace závazku (rezerva na reklamace, rezerva na nevyčerpanou dovolenou)
- ▶ Nákup materiálu - náklad až okamžikem výdeje materiálu do spotřeby, výdaj okamžikem nákupu materiálu
- ▶ Účtová skupina 58x - změna stavu zásob vlastní činnosti a aktivace

Výnosy

Výnosy:

- ▶ Představují peněžní vyjádření výsledků činnosti podniku (prodej výrobků, zboží, služeb)
- ▶ Účtují se v 6. účtové třídě
- ▶ Zvyšují výsledek hospodaření
- ▶ Dělí se na:
 - ▶ Provozní a finanční
 - ▶ Daňové a nedaňové
 - ▶ Dle druhu - výnosová třída 6
 - ▶ Tržby za vlastní výrobky a zboží, jiné provozní výnosy, finanční výnosy, převodové účty

Výnosy, příjmy

Výnos $\neq$ Příjem

- ▶ Vydaná faktura - výnosy okamžikem poskytnutí služby, příjem okamžikem úhrady
- ▶ Kurzový zisk - výnos okamžikem vzniku kurzového rozdílu, příjem při úhradě, ale nemusí nastat nikdy
- ▶ Snížení či rozpuštění opravné položky - “výnos“ (záporný náklad) okamžikem rozpuštění OP, příjem může být ve stejný okamžik (úhrada pohledávky, ke které byla tvořena OP), ale nemusí být nikdy - pominuly důvody pro snížení hodnoty např. u zásob, dlouhodobého majetku
- ▶ Rozpuštění rezervy - „výnos“ okamžikem rozpuštění rezervy, příjem peněz není
- ▶ Účtová skupina 58x - změna stavu zásob vlastní činnosti a aktivace - položky aktivace mají vždy záporný zůstatek

Zásady pro účtování nákladů a výnosů

- ▶ Je potřeba respektovat věcnou a časovou souvislost => akruální princip = zahrnování nákladů a výnosů do účetního období, s nímž věcně a časově souvisejí, a účtování o nich bez ohledu na okamžik jejich zaplacení nebo přijetí (peněžních) prostředků
- ▶ Zákaz kompenzace - zákaz vzájemného vyrovnávání mezi jednotlivými položkami aktiv a pasiv resp. položkami nákladů a výnosů. Výjimky viz. §47 Vyhlášky č. 500/2002 Sb. (inventurní rozdíly (záměny), vratky a platby jednotlivých daní (u jednotlivých daní), kurzové zisky a ztráty v rámci jednoho účetního případu, dobropisy a pohledávky)
- ▶ Velmi často tvoří dvojice účtů: 504 x 604, 541 x 641, 542 x 642, 562 x 662, 563 x 663,
- ▶ Analytická evidence třídy 5 je rozdělena podle ustanovení ZDP

Výsledek hospodaření

- ▶ Je rozdíl mezi výnosy a náklady
 - ▶ Kladný rozdíl = zisk
 - ▶ Záporný rozdíl = ztráta
-
- ▶ Ve výkazu zisku a ztráty je více řádků, které uvádějí výsledek hospodaření - nutné rozumět, který mi co říká, jaké informace kde získám
 - ▶ Položka "M. Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům" obsahuje nárok na podíl na zisku nebo povinnost úhrady ztráty vůči společníkům veřejné obchodní společnosti a komplementářům komanditní společnosti
 - ▶ Od 2024 - změna definice čistého obratu
 - ▶ *Čistým obratem se pro účely účetnictví rozumí výše výnosů z prodeje výrobků a zboží a z poskytování služeb za účetní období. Ročním úhrnem čistého obratu se pro účely účetnictví rozumí čistý obrat vydělený počtem započatých měsíců, po které trvalo účetní období, a vynásobený 12.*

Výsledek hospodaření

Automaticky sestaveno po zadání v "Data TB_(tab1)"		31.12.2024
Výkaz zisku a ztráty (v tis. Kč)		BÚO
		A
I.	Tržby z prodeje výrobků a služeb	10 166
II.	Tržby za prodej zboží	419 427
A.	Výkonová spotřeba	275 603
B.	Změna stavu zásob vlastní činnosti (+/-)	0
C.	Aktivace (-)	0
D.	Osobní náklady	118 585
E.	Úpravy hodnot v provozní oblasti	17 080
III.	Ostatní provozní výnosy	3 829
F.	Ostatní provozní náklady	1 298
*	Provozní výsledek hospodaření (+/-)	20 856
IV.	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku - podíly	0
G.	Náklady vynaložené na prodané podíly	0
V.	Výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku	0
H.	Náklady související s ostatním dlouhodobým finančním majetkem	0
VI.	Výnosové úroky a podobné výnosy	5
I.	Úpravy hodnot a rezervy ve finanční činnosti	0
J.	Nákladové úroky a podobné náklady	11 458
VII.	Ostatní finanční výnosy	247
K.	Ostatní finanční náklady	3 530
*	Finanční výsledek hospodaření (+/-)	-14 737
**	Výsledek hospodaření před zdaněním (+/-)	6 119
L.	Daň z příjmů	0
**	Výsledek hospodaření po zdanění (+/-)	6 119
M.	Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům (+/-)	0
***	Výsledek hospodaření za účetní období (+/-)	6 119
*	Čistý obrat za účetní období	433 674

Označení	Popis	Běžné období	Minulé období
I.	Tržby z prodeje výrobků a služeb	72 929	59 808
II.	Tržby za prodej zboží	473 618	496 992
A.	Výkonová spotřeba	418 103	427 675
A.1.	Náklady vynaložené na prodané zboží	346 353	362 326
A.2.	Spotřeba materiálu a energie	5 204	4 881
A.3.	Služby	66 546	60 468
D.	Osobní náklady	128 975	113 469
D.1.	Mzdové náklady	91 401	81 012
D.2.	Náklady na sociální zabezpečení, zdravotní pojištění a ostatní náklady	37 574	32 457
D.2.1.	Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	33 064	29 349
D.2.2.	Ostatní náklady	4 510	3 108
E.	Úpravy hodnot v provozní oblasti	6 450	1 275
E.1.	Úpravy hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	3 749	2 553
E.1.1.	Úpravy hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku - trvalé	3 749	2 553
E.3.	Úpravy hodnot pohledávek	2 701	-1 278
III.	Ostatní provozní výnosy	3 566	1 682
III.1.	Tržby z prodaného dlouhodobého majetku	282	53
III.3.	Jiné provozní výnosy	3 284	1 629
F.	Ostatní provozní náklady	2 003	3 343
F.1.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	87	14
F.3.	Daně a poplatky	153	138
F.4.	Rezervy v provozní oblasti a komplexní náklady příštích období	-222	-247
F.5.	Jiné provozní náklady	1 985	3 438
*	Provozní výsledek hospodaření (+/-)	-5 418	12 720
IV.	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku - podíly	213 984	13 269
IV.1.	Výnosy z podílů - ovládaná nebo ovládající osoba	213 984	13 269
G.	Náklady vynaložené na prodané podíly	85 377	0
VI.	Výnosové úroky a podobné výnosy	5 055	123
VI.2.	Ostatní výnosové úroky a podobné výnosy	5 055	123
J.	Nákladové úroky a podobné náklady	388	190
J.2.	Ostatní nákladové úroky a podobné náklady	388	190
VII.	Ostatní finanční výnosy	6 875	548
*	Finanční výsledek hospodaření (+/-)	140 149	13 750
**	Výsledek hospodaření před zdaněním (+/-)	134 731	26 470
L.	Daň z příjmů	2 585	4 015
L.1.	Daň z příjmů splatná	2 095	4 226
L.2.	Daň z příjmů odložená (+/-)	490	-211
**	Výsledek hospodaření po zdanění (+/-)	132 146	22 455
***	Výsledek hospodaření za účetní období (+/-)	132 146	22 455
*	Čistý obrat za účetní období = I. + II. + III. + IV. + V. + VI. + VII.	776 027	572 422

Výsledek hospodaření - reporty

- ▶ Finanční reporty jsou důležitým nástrojem pro řízení podniků a organizací. Mezi základní druhy finančních reportů patří:
 - ▶ Výkaz zisku a ztráty - ukazuje, jak si firma vede z hlediska výnosů, nákladů a výsledku hospodaření za určité období.
 - ▶ Rozvaha (balance) - poskytuje přehled o majetku, závazcích a vlastním kapitálu firmy k určitému datu.
 - ▶ Výkaz peněžních toků (cash flow) - sleduje pohyb peněz, tedy příjmy a výdaje, a ukazuje, jak firma hospodaří s likviditou.
 - ▶ Manažerské reporty - zaměřené na specifické potřeby vedení, například analýzy nákladů nebo výkonnosti jednotlivých oddělení. Měsíční reporty účetní jednotky reportují mateřské společnosti dle skupinových reportingových pravidel.

Tyto reporty slouží k rozhodování, plánování a hodnocení finančního zdraví firmy. Sestavují je obvykle účetní nebo finanční analytici, přičemž větší firmy mohou mít specializované týmy pro reporting.

Zpráva o udržitelnosti

- ▶ Nová součást výroční zprávy, povinně pouze pro některé subjekty
- ▶ Cílem zprávy je transparentní informování o dopadech, rizicích a příležitostech v oblasti **ESG**.

E - Environment - ekologická témata - využití surovin, výše emisí CO₂, míra inovací, dopad na životní prostředí

S - Social - společenská odpovědnost dané firmy - pracovní podmínky, rovnost mužů a žen, přístup ke vzdělání / školení, dodržování lidských práv, etika

G - Governance - řízení společnosti - nastavení vnitřních procesů, orgánů

Povinnost zavádí směrnice CSRD (Corporate Social Responsibility Directive), která vstoupila v platnost počátkem roku 2023. Povinnost členských států ji implementovat do národní legislativy do poloviny roku 2024.

Zpráva o udržitelnosti

- ▶ Povinná původně od 2025 pro společnosti, které překročí 2 ze 3 kritérií:
 - ▶ Počet zaměstnanců více než 250
 - ▶ Obrat více než 1,25 mld. Kč (50 mil. EUR)
 - ▶ Aktiva 625 mil. Kč (25 mil. EUR)
- ▶ Březen 2025 - aktualizace směrnice CSRD, odsun povinnosti o 2 roky, změna kritérií - hlavním kritériem je počet zaměstnanců více než 1 000
- ▶ Do budoucna i malé a střední podniky, které jsou SVZ (=subjekt veřejného zájmu*)
- ▶ Pravidla jsou daná standardy ESRS (European Sustainability Reporting Standards)
- ▶ Bude nedílnou součástí výroční zprávy.
- ▶ Bude také povinné ověření od auditora.

- ▶ Na řadu společností dopadne povinnost i zprostředkovaně - dotace, úvěry, požadavek odběratele, požadavek mateřské společnosti.

* Účetní jednotka, která je obchodní společností a je emitentem investičních cenných papírů přijatých k obchodování na evropském regulovaném trhu, dále banky, pojišťovny, obchodníci s cennými papíry

Zálohy

Přijaté zálohy, poskytnuté zálohy

Přijaté zálohy

Přijatá záloha = byly přijaty peníze, ale neproběhlo plnění. Neproběhla dodávka služby, výrobku, zboží.

- ▶ Účet 324
- ▶ O zálohové faktuře (proforma faktuře) neúčtujeme, Zákon o DPH (dále ZDPH) pojem „záloha“ nezná
- ▶ Povinnost odvést DPH

§20a ZDPH 235/2004 Sb.

- ▶ Je-li před uskutečněním zdanitelného plnění přijata úplata, vzniká povinnost přiznat daň z této úplaty ke dni jejího přijetí. To neplatí, není-li zdanitelné plnění ke dni přijetí úplaty známo dostatečně určitě.

Přijaté zálohy u neplátce DPH

Účtování u neplátce DPH:

Společnost Neplátce s.r.o. přijala zálohu ve výši 50 000 Kč na dodávku služby dne 10.3.2025. Služba dodána dne 5.4.2025, ve stejný den vystavena faktura celkem na částku 75 000 Kč.

		MD	DAL
1. Přijatá záloha na BÚ	50.000	221	324
2. Faktura vystavená za dodávku služby	75.000	311	602
3. Zúčtování zálohy	50.000	324	311
4. Doplatek zbylé části faktury	25.000	221	311

Možné účtování s mínusem u bodu 3

Přijaté zálohy u plátce DPH

Účtování u plátce DPH:

Společnost Plátce s.r.o. přijala zálohu ve výši 50 000 tis. Kč na dodávku služby dne 10.3.2025. Služba dodána dne 5.4.2025, ve stejný den vystavena faktura celkem na částku 75 000 Kč vč. DPH.

		MD	DAL
1. Přijatá záloha na BÚ	50.000	221	324
2. Vystavení daňového dokladu na přijatou platbu:			
1. Cena bez DPH	41.322		
2. DPH 21%	8.678	324	343
3. Faktura vystavená za dodávku služby	75.000		
1. Cena služby bez DPH	61.983	311	602
2. DPH 21%	13.073	311	343
4. Zúčtování zálohy	50.000		
1. Cena bez DPH	41.322	324	311
2. DPH 21%	8.678	343	311
5. Doplatek zbylé části faktury	25.000	221	311

Zúčtování DPH můžeme dát i v minusové hodnotě - důležitá je kontrola, že je správně zúčtována záloha i DPH.

Poskytnuté zálohy

Neevidujeme pouze na jednom účtu!

Musíme rozlišovat, o jakou zálohu se jedná.

- Poskytnuté zálohy na dlouhodobý majetek (Účty 05x)
- Poskytnuté zálohy na zásoby (Účty 15x)
- Poskytnuté provozní zálohy (Účet 314)

AKTIVA		Běžné účetní období		
Označení	Popis	Brutto	Korekce	Netto
	AKTIVA CELKEM	1 126 184	-430 233	695 951
B.	Stálá aktiva	732 608	-427 312	305 296
B.I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	38 829	-36 990	1 839
B.I.2.	Ocenitelná práva	14 523	-14 396	127
B.I.2.1.	Software	2 849	-2 297	552
B.I.2.2.	Ostatní ocenitelná práva	12 174	-12 099	75
B.I.3.	Goodwill	22 281	-22 281	0
B.I.4.	Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	1 525	-313	1 212
B.I.5.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek a nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	500	0	500
B.I.5.1.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	500	0	500
B.I.5.2.	Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	0	0	0
B.II.	Dlouhodobý hmotný majetek	693 779	-390 322	303 457
B.II.1.	Pozemky a stavby	359 827	-128 753	231 074
B.II.1.1.	Pozemky	35 883	0	35 883
B.II.1.2.	Stavby	323 964	-128 753	195 211
B.II.2.	Hmotné movité věci a jejich soubory	319 776	-261 569	58 207
B.II.5.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek a nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	14 176	0	14 176
B.II.5.1.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	6 711	0	6 711
B.II.5.2.	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	7 465	0	7 465
C.	Oběžná aktiva	390 828	-2 921	387 907
C.I.	Zásoby	40 963	-1 475	39 488
C.I.1.	Materiál	13 382	-890	12 692
C.I.2.	Nedokončená výroba a polotovary	1 742	0	1 742
C.I.3.	Výrobky a zboží	17 980	-785	17 195
C.I.3.1.	Výrobky	10 706	-895	10 011
C.I.3.2.	Zboží	7 274	-90	7 184
C.I.5.	Poskytnuté zálohy na zásoby	7 859	0	7 859
C.II.	Pohledávky	217 774	-1 446	216 328
C.II.1.	Dlouhodobé pohledávky	66 911	0	66 911
C.II.1.2.	Pohledávky - ovládaná nebo ovládající osoba	64 662	0	64 662
C.II.1.4.	Odložená daňová pohledávka	1 385	0	1 385
C.II.1.5.	Pohledávky - ostatní	864	0	864
C.II.1.5.4.	Jiné pohledávky	864	0	864
C.II.2.	Krátkodobé pohledávky	150 863	-1 446	149 417
C.II.2.1.	Pohledávky z obchodních vztahů	118 049	-1 446	116 603
C.II.2.2.	Pohledávky - ovládaná nebo ovládající osoba	29 955	0	29 955
C.II.2.4.	Pohledávky - ostatní	2 859	0	2 859
C.II.2.4.3.	Stát - daňové pohledávky	828	0	828
C.II.2.4.4.	Krátkodobé poskytnuté zálohy	830	0	830
C.II.2.4.5.	Dohadné účty aktivní	924	0	924
C.II.2.4.6.	Jiné pohledávky	277	0	277

Poskytnuté zálohy u neplátce DPH

Účtování u neplátce DPH

Společnost Neplátce s.r.o. poskytla zálohu ve výši 10 000 Kč na dodávku služby dne 15.3.2025. Služba dodána dne 4.4.2025, ve stejný den vystavena faktura celkem na částku 15 000 Kč.

		MD	DAL
1. Úhrada zálohy z BÚ	10.000	314	221
2. Přijetí faktury za dodávku služby	15.000	518	321
3. Zúčtování zálohy	10.000	321	314
4. Doplatek zbylé části faktury	5.000	321	221

Může být minusová hodnota zúčtování zálohy - stejně jako u přijatých záloh.

Poskytnuté zálohy u plátce DPH

Účtování u plátce DPH

Společnost Plátce s.r.o. poskytla zálohu ve výši 10 000 Kč na dodávku služby dne 15.3.2025. Služba dodána dne 4.4.2025, ve stejný den vystavena faktura celkem na částku 15 000 Kč.

		MD	DAL
1. Úhrada zálohy z BÚ	10.000	314	221
2. Přijetí daňového dokladu			
1. Cena bez DPH	8.264		
2. DPH 21%	1.736	343	314
3. Přijetí faktury za dodávku služby	15.000		
1. Cena bez DPH	12.397	518	321
2. DPH 21%	2.603	343	321
4. Zúčtování zálohy	10.000		
1. Cena bez DPH	8.264	321	314
2. DPH 21%	1.736	321	343
5. Doplatek zbylé části faktury	5.000	321	221

Opět zúčtování může být s mínusem, je nutná kontrola správného zúčtování zálohy i DPH.

Kapitálové účty

Vyhláška § 14, 15 a 17; ČÚS 012 a 018

Kapitálové účty

Vlastní kapitál = vlastní zdroje

- Celková hodnota podniku, který patří jeho majitelům
- VK = celková aktiva - cizí zdroje
- ▶ Skupina 41 - základní kapitál (411)
 - kapitálové fondy (412, 413, 414)
- ▶ Skupina 42 - fondy ze zisku (421, 422, 423, 424)
 - jiný výsledek hospodaření (426)
 - výsledek hospodaření minulých let (428, 429)
- ▶ Skupina 43 - zisk po zdanění nebo ztráta běžného období (431)
- ▶ Skupina 49 - účet individuálního podnikatele (491) - pouze u fyzických osob, zastupuje veškeré vlastní zdroje

Kapitálové účty - 41x

Účtová skupina 41x

► Základní kapitál - 411

- Vklady společníků při založení společnosti v kapitálových společnostech
- Minimální výše při založení je dána zákonem
- Výše ZK je uvedena v obchodním rejstříku
- Lze jej zvýšit, za určitých podmínek i snížit
- O všech pohybech rozhoduje Valná hromada
- O změnách ZK se účtuje na účtu 419

► Kapitálové fondy - 412, 413

- Ážio - pokud je emisní kurz akcie vyšší než její nominální hodnota
- Disážio - pokud je emisní kurz nižší než je její nominální hodnota
- Ostatní kapitálové fondy - příplatky mimo základní kapitál
- Výše dle rozhodnutí účetní jednotky
- O všech pohybech na účtech kapitálových fondů rozhoduje Valná hromada

A.	Vlastní kapitál	7 522
A.I.	Základní kapitál	141 000
A.I.1.	Základní kapitál	141 000
A.II.	Ážio a kapitálové fondy	158 800
A.II.1.	Ážio	20 776
A.II.2.	Kapitálové fondy	138 024
A.II.2.1.	Ostatní kapitálové fondy	138 024
A.III.	Fondy ze zisku	20
A.III.1.	Ostatní rezervní fondy	20
A.IV.	Výsledek hospodaření minulých let (+/-)	-242 739
A.IV.1.	Nerozdělený zisk nebo neuhrazená ztráta minulých let	-242 739
A.IV.2.	Jiný výsledek hospodaření minulých let (+/-)	0
A.V.	Výsledek hospodaření běžného účetního období (+/-)	-49 559

Kapitálové účty - 41x

Účet 414 - oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků

- ▶ Změna ocenění cenných papírů, které nejsou určeny k obchodování (pokud jsou CP určeny k obchodování, účtujeme výsledkově)
- ▶ Změna ocenění podílů při ocenění ekvivalencí
- ▶ Změna ocenění zajišťovacích derivátů

Kapitálové účty - 42x

Účtová skupina 42x - fondy tvořené ze zisku

- ▶ 421 - rezervní fond
- ▶ 423 - statutární fond
- ▶ 424 - ostatní fondy
- ▶ 426 - jiný výsledek hospodaření
- ▶ 428 - nerozdělený zisk
- ▶ 429 - neuhrazená ztráta

Kapitálové účty - 42x

Fondy tvořené ze zisku I. část

- ▶ 421 - rezervní fond - jeho tvorba již není povinná, povinnost pouze v situaci kdy ÚJ vykáže v rozvaze vlastní akcie (rezervní fond musí být ve stejné výši jako hodnota vlastních akcií)
- ▶ 423 - statutární fond - tvorba i čerpání se řídí společenskou smlouvou nebo stanovami společnosti. Nejčastěji sociální fond, ze kterého se hradí nepeněžní plnění zaměstnancům
- ▶ 424 - ostatní fondy - také plně v režii účetní jednotky, nemusí se řídit společenskou smlouvou nebo jiným právním dokladem

424500	Půjčky-opravy	9 408 800,00
424510	Půjčky-tíživá situac	423 000,00
424520	Odchod do důchodu	1 360 642,00
424530	Stavební spoření	18 600,00
424550	NV pozůstalým	20 000,00

Účtování:

Příděl do Statutárního fondu 431/423

Příděl do Ostatních fondů 431/424

Čerpání z fondu na půjčky zaměstnancům 424/333

Kapitálové účty - 42x

Fondy tvořené ze zisku II. část

- ▶ 426 - jiný výsledek hospodaření
 - ▶ Opravy chyb minulých let - zjištění chybného účtování nákladů a výnosů minulých let
 - ▶ Změny účetních metod
- ▶ 428 - nerozdělený zisk
- ▶ 429 - neuhrazená ztráta

Účet 431 - výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení

K 31.12.2024 má nulový zůstatek, 1.1.2025 je uvedena hodnota. Kouzlo nebo chyba v bilanční kontinuitě? 😊

Kapitálové účty - vypořádání účtu 431

Použití zisku

- ▶ Výplata podílů
- ▶ Úhrada ztráty
- ▶ Příděl do fondů
- ▶ Zvýšení ZK
- ▶ Ponechat nerozdělený

Vypořádání ztráty

- ▶ Z nerozděleného zisku minulých let
- ▶ Předpisem úhrady společníkům
- ▶ Z rezervního fondu
- ▶ Ponechat neuhrazený

Kapitálové účty

Použití zisku

Výplata podílů na zisku - který výsledek hospodaření je určen ke schválení valnou hromadou a k rozdělení?

Účetní výsledek hospodaření		
*	Provozní výsledek hospodaření (+/-)	12 720
IV.	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku - podíly	13 269
IV.1.	Výnosy z podílů - ovládaná nebo ovládající osoba	13 269
VI.	Výnosové úroky a podobné výnosy	123
VI.2.	Ostatní výnosové úroky a podobné výnosy	123
J.	Nákladové úroky a podobné náklady	190
J.2.	Ostatní nákladové úroky a podobné náklady	190
VII.	Ostatní finanční výnosy	5 427
K.	Ostatní finanční náklady	4 876
*	Finanční výsledek hospodaření (+/-)	13 753
**	Výsledek hospodaření před zdaněním (+/-)	26 473
L.	Daň z příjmů	4 015
L.1.	Daň z příjmů splatná	4 226
L.2.	Daň z příjmů odložená (+/-)	-211
**	Výsledek hospodaření po zdanění (+/-)	22 458
***	Výsledek hospodaření za účetní období (+/-)	22 458
	* Čistý obrát za účetní období = I. + II. + III. + IV. + V. + VI. + VII.	577 301

Ostatní

Směnky, Novela zákona o účetnictví

Firemní karty

Z pohledu zaměstnavatele:

- ▶ Musí určit osobu, která má kartu ve správě
- ▶ Určit osobu, které je karta přidělena
- ▶ Vytvořit přehled karet, které firma využívá

Z pohledu zaměstnance:

- ▶ Při výběru peněz musí předat stvrzenku
- ▶ Provést vyúčtování všech plateb kartou, včetně doložení příslušných dokladů

Účtování:

- ▶ Účet 325 (5xx/325; 325/221) - zástupce naší účetní jednotky uhradil nákup platební kartou
- ▶ Účet 315 (315/602; 221/315) - náš zákazník uhradil na platebním terminálu účetní jednotky
- ▶ Případně 261 - primárně pouze pro výběry z banky na pokladnu, v praxi i pro vyúčtování (5xx/261; 261/221) nebo (261/602; 221/261)

Směnky

V praxi se již téměř nepoužívají

- ▶ Platební prostředek - u věřitele 06x a 25x, u dlužníka 322 a 478
- ▶ Cenný papír - na účtech 06x a 25x
- ▶ Zajišťovací prostředek - účtovány pouze na podrozvaze

Audit účetní závěrky

Legislativa

- ▶ Zákon č. 93/2009 Sb. o auditorech
- ▶ Mezinárodní auditorské standardy (ISA)

Smysl a účel auditu

- ▶ Zvýšení důvěryhodnosti vykazovaných informací
- ▶ Vyjádření nezávislého kvalifikovaného názoru na účetní závěrku - zda ve všech významných ohledech podává věrný a poctivý obraz
- ▶ Uživateli jsou majitelé společností, věřitelé, banky, zaměstnanci, stát, potenciální investoři, dodavatelé, odběratelé
- ▶ Auditor zodpovídá za svůj výrok, auditem na něj nepřechází odpovědnost za účetní jednotku (zůstává na statutárním orgánu)

Povinný audit x Nepovinný audit

- ▶ Při splnění kritérií (aktiva, obrat, počet zaměstnanců)
- ▶ Dobrovolně bez splnění kritérií (např. požadavek zahraničního vlastníka)

Novela zákona o účetnictví

- ▶ Stávající zákon je z roku 1991
- ▶ Předpokládané datum účinnosti je 1. 1. 202??, optimistická varianta 2027, realistická 2028 a později
- ▶ Novelizace prováděcích vyhlášek a ČÚS
- ▶ Zatím není finální znění, nejsou prováděcí vyhlášky
- ▶ Návrh na stránkách MFČR [Nový zákon o účetnictví | Ministerstvo financí ČR](#)
- ▶ Obsahový nárůst (ze 40§ na 250§)
- ▶ Přiblížení k mezinárodním standardům (např. u aktiv pořízených na finanční leasing je vykazovat jako aktiva ve vlastnictví ÚJ)
- ▶ Výrazné navýšení limitů pro audit (obrat nad 240 mil. Kč, aktiva nad 120 mil. Kč, zaměstnanci více než 50)
 - ▶ Navýšení pravděpodobně bude již novelou aktuálního zákona od roku 2026

Novela zákona o účetnictví

Co nám (pravděpodobně) novela přinese:

- ▶ Změna pojetí chápání účetnictví - důraz na účetní výkaznictví (než na samotné vedení účetnictví) - hlavním cílem je správné vykázání
- ▶ Větší důraz na kvalitu účetních informací
- ▶ Detailnější definice aktiv, pasiv, dluhů (závazků), vlastního kapitálu i podmíněných závazků
- ▶ Změny v účtování leasingů
- ▶ Implementace nové metody ocenění založené na současné hodnotě

Dotazy ?

Děkuji za pozornost
a přeji hodně štěstí u maturit 🍀